

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 486/2026
23.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Данила Николића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу Кв.бр.27/26 од 22.01.2026.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 80/26 од 06.03.2026.године, у седници већа одржаној дана 23.04.2026. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Данила Николића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу Кв.бр.27/26 од 22.01.2026.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 80/26 од 06.03.2026.године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу Кв.бр.27/26 од 22.01.2026.године одбијен је као неоснован захтев АА за изрицање јединствене казне по правноснажном решењу Основног суда у Нишу К.бр.10/24 од 13.03.2025.године, правноснажном решењу Основног суда у Нишу К.бр.626/23 од 29.05.2024.године, правноснажном решењу Основног суда у Нишу К.бр.962/22 од 28.12.2022.године и правноснажном решењу Основног суда у Прокупљу К.бр.89/23 од 19.03.2024.године.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 80/26 од 06.03.2026.године одбијена је као неоснована жалба браниоца АА и потврђена пресуда Основног суда у Нишу Кв.бр.27/26 од 22.01.2026.године.

Против наведених правоснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Данило Николић, без формалног означавања која одредба закона је повређена, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као

основан, преиначи побијане пресуде и усвоји захтев АА за изрицање јединствене казне затвора.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног АА, адвокат Данило Николић истиче да је погрешан став нижестепених судова да се одредбе члана 552. став 1. ЗКП и 62. став 1. КЗ могу применити искључиво у ситуацији када је одређено лице осуђено на више казни, а не и када је лицу изречено више мера безбедности. По оцени браниоца, чињеница је да закон не познаје спајање и изрицање јединствене мере безбедности, али да та могућност мора постојати, односно суд је морао применити аналогију, односно тумачење по сличности и на тај начин решити правну празнину која постоји. Ова из разлога што су у конкретном случају окривљеном изречено више мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, чиме су судови погрешно поступили, те су морали усвојити захтев за изрицање јединствене мере безбедности и на тај начин отклонити своје пропусте. Бранилац још истиче да су нижестепени судови превише рестриктивно тумачили одредбе члана 552. став 1. ЗКП, те уколико прва мера безбедности буде обустављена након спроведеног лечења због престанка потребе за даљим лечењем и чувањем у здравственој установи, АА ће бити упућен на ново лечење на основу каснијих решења. На овај начин, бранилац окривљеног суштински указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Из списка предмета произилази да су решењима Основног суда у Нишу К.бр.10/24 од 13.03.2025.године, К.бр.626/23 од 29.05.2024.године, К.бр.962/22 од 28.12.2022.године и Основног суда у Прокупљу К.бр.89/23 од 19.03.2024.године према окривљеном АА изречене мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, те је свим решењима одређено да ће се мере обуставити када се утврди да је престала потреба за лечењем и чувањем АА у здравственој установи и уз обавезу здравствене установе да суд на сваких девет месеци обавештава о даљој потреби лечења и чувања у здравственој установи.

Одредбом члана 60. став 2. тачка 2) КЗ прописано је да ће суд, ако је за кривично дело у стицају утврдио казне затвора, јединствену казну изрећи тако што ће повисити највећу утврђену казну затвора, с тим да јединствена казна не сме достићи збир утврђених казни, нити прећи 20 година затвора.

Одредбом члана 62. став 1. КЗ је прописано да ако се осуђеном лицу суди за кривично дело учињено пре него што је започело издржавање казне по ранијој осуди или за кривично дело учињено за време издржавања казне затвора или малолетничког затвора, суд ће изрећи јединствену казну за сва кривична дела применом одредаба

члана 60. овог законика, узимајући раније изречену казну као већ утврђену, а казна или део казне које је осуђени издржао урачунаће се у изречену казну затвора.

Одредбом члана 78. КЗ је прописано да у оквиру опште сврхе кривичних санкција, сврха мера безбедности је да се отклоне стања или услови који могу бити од утицаја да учинилац убудуће не врши кривична дела.

Одредбом члана 81. став 1. КЗ је прописано да ће суд учиниоцу који је кривично дело учинио у стању битно смањене урачунљивости изрећи обавезно психијатријско лечење и чување у одговарајућој здравственој установи, ако с обзиром на учињено кривично дело и стање душевне поремећености утврди да постоји озбиљна опасност да учинилац учини теже кривично дело и да је ради отклањања ове опасности потребно његово лечење у таквој установи. Ставом 2. истог члана је прописано да ако су испуњени услови из става 1. овог члана, суд ће изрећи обавезно лечење и чување у здравственој установи учиниоцу који је у стању неурачунљивости учинио противправно дело предвиђено у закону као кривично дело, а ставом 3. наведеног члана да ће меру из става 1. и 2. суд обуставити када утврди да је престала потреба за лечењем и чувањем учиниоца у здравственој установи.

Одредбом члана 552. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да се поступак за изрицање јединствене казне покреће на захтев јавног тужиоца или осуђеног и његовог браниоца ако је против истог осуђеног у две или више пресуда изречено више казни, а нису примењене одредбе о одмеравању јединствене казне за дела у стицају.

Врховни суд налази да су нижестепени судови правилно поступили када су одбили захтев браниоца окривљеног за изрицање јединствене мере безбедности обавезног психијатријског лечења у здравственој установи, из разлога што се одредбе члана 62. став 1. КЗ и 552. став 1. тачка 1) ЗКП односе искључиво на казне као врсте кривичних санкција, те нема основа да се наведене одредбе по аналогији примене и на мере безбедности. По оцени Врховног суда, мера безбедности обавезног психијатријског лечења у здравственој установи служи да се отклони опасност да учинилац поново учини кривично дело услед одређеног душевног поремећаја, па се мера више неће примењивати када престане потреба за лечењем и чувањем окривљеног, а што је предвиђено и одредбама члана 78. и 81. став 3. КЗ. Самим тим су неосновани наводи изнети у захтеву за заштиту законитости да постоји могућност да уколико престане потреба за даљим лечењем и чувањем окривљеног по једној мери безбедности, да ће окривљени по аутоматизму бити упућен на лечење по осталим решењима, из разлога што наведене мере нису саме себи сврха, већ се примењују искључиво уколико за то постоји потреба, а уколико потреба за лечењем окривљеног престане, остале мере безбедности ће постати беспредметне и неће се примењивати према окривљеном.

Према томе, када је окривљеном изречено више мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, као што је то у конкретном предмету случај, не могу се применити одредбе члана 552. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 62. став 1. КЗ, па се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује да је побијаним правноснажним пресудама на штету

окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, са образложењем да суд није окривљеном изрекао јединствену меру безбедности.

Са свега изложеног, а на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић